

magazín
ODPADY A TŘÍDĚNÍ...

POPELÁŘSKÉ POHÁDKY
ÉRA GLAMPINGU
BRNĚNSKÉ TŘIDÍCÍ
MONSTRUM
NÁJEZDY VANDALŮ
RE-USE ŠANCE



VYTŘÍDĚNO

LIFESTYLE ODPADOVÝ MAGAZÍN



ČÍSLO

15 2026



Výprava za gorilami v mlze aneb „Když gorila přežije díky turistovi“

Kniha Gorily v mlze je slavné autobiografické dílo legendární přírodovědkyně Dian Fosseyové, v němž shrnuje svých 13 let života v pralesích Rwandy. Kniha z roku 1983, na kterou navázal v roce 1988 stejnojmenný film, není jen vědeckou studií o chování goril horských, ale také hluboce osobním příběhem o jejím boji za jejich záchranu před pytláky a ztrátou přirozeného prostředí. Letos v únoru jsem se zařadil mezi dobrodruhy, které její příběh strhnul natolik, že jsem chtěl na vlastní kůži zažít setkání s gorilami v mlze.

Předně je nutné si říct, že gorily horské žijí v pohoří Virunga na hranicích tří států: Rwandy, Ugandy a Demokratické republiky Kongo. Cestování je mým velkým koníčkem a za dlouhá léta už jsem viděl amazonské pralesy i chrámy v Indii. Setkání s gorilami bylo naprosto unikátním zážitkem. Do svého cestovatelského zápisníku jsem si krátce po něm napsal:

„Sedím u kávy v Ugandě, v zemi, kde má příroda pořádkem hlavní slovo. Ne na papíře, ale ve skutečnosti. Vlhký prales dýchá, mlha se plazí mezi stromy a někde tam, pár kilometrů ode mě, žije gorila horská. Ne v zoo, ne v rezervaci za plotem, ale ve svém světě. A já jsem tady jen host.“

Gorila horská byla ještě před pár desítkami let téměř odsouzená k zániku. Pytláctví, úbytek lesa, chudoba místních lidí. Kombinace, která jinde ve světě znamenala konec. Tady se ale stal zvláštní obrat – gorily začaly přežít díky turistům.

Ano, zní to paradoxně, ale právě řízený a přísně kontrolovaný turistický ruch dnes patří k nejsilnějším nástrojům jejich ochrany. Každá návštěva goril je drahá, omezená na pár lidí denně a pod dohledem rangerů. Ty peníze ale nekončí v kapsách překupníků, ba naopak jdou na platy ochránců přírody, na zdravotní monitoring goril, na školy, studny a práci pro místní obyvatele.

A to je klíčové.

Dokud je gorila pro místní vesnici větší hodnotou živá než mrtvá, má šanci přežít.

V Ugandě velmi rychle pochopíte, že ochrana přírody není romantický pojem. Je to ekonomická realita. Lidé, kteří by jinak museli lovit nebo kácet, dnes pracují jako průvodci, nosiči a stopaři. Děti chodí do škol, které by bez turistů nikdy nevznikly. A prales stojí, protože má cenu.

Když se u nás doma bavíme o třídění odpadu, udržitelnosti nebo odpovědnosti, často to zní abstraktně. Tady v Ugandě má každé rozhodnutí konkrétní podobu: „Bud' prales zůstane, nebo zmizí. Bud' gorila přežije, nebo ne.“

Z Ugandy si neodvážím jen zážitky. Odvážím si připomínku, že udržitelný svět nevzniká zákazem všeho, ale chytrým propojením ochrany přírody, ekonomiky a lidské důstojnosti. A že někdy může i turista – když se chová správně – sehrát pozitivní roli.

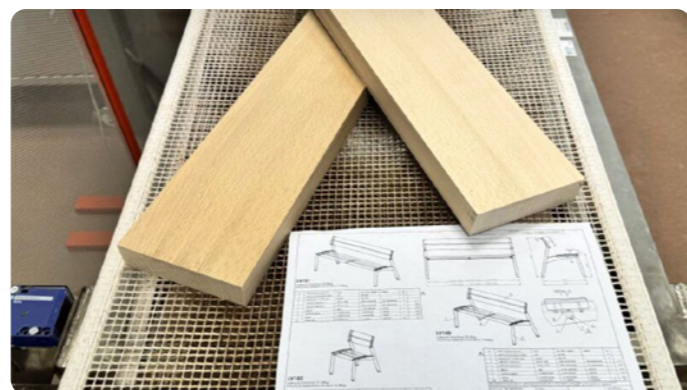
Možná bychom si to měli častěji připomínat. Nejen v pralese, ale i doma.

Váš Ivan Vystrčil

Městský mobiliář si radnice budou vyrábět z lokálních dřevin

Zdenka Palkovičová

Městské lavičky se dnes často vyrábí z exotické jatoby z Brazílie, protože běžné domácí dřevo v náročném venkovním prostředí brzy podléhá houbám. Odborníci z Lesnické a dřevařské fakulty Mendelovy univerzity v Brně proto spolu se společností mmcité vyvinuli metodu, jak pomocí plynné acetylce proměnit lokální buk či jasan v materiál odolný jako tropické dřeviny.

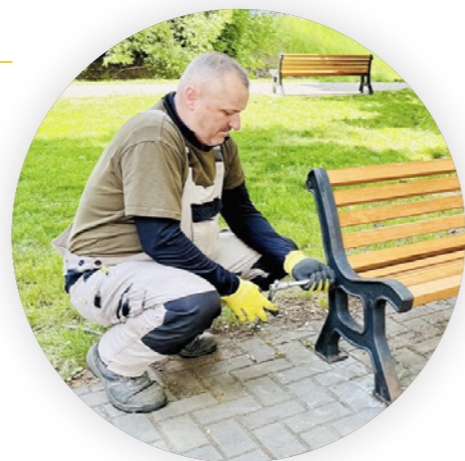


„Klíčem je proces plynné acetylce. Tato technologie využívá organickou složku na bázi kyseliny octové, díky které měníme samotnou buněčnou strukturu dřeva substitucí hydroxylových skupin acetylovými,“ popsal proces Jakub Dömény z Ústavu nauky o dřevě. Výsledkem je masiv, který nepraská a nedeforuje se ani v těch nejnáročnějších podmínkách bez nutnosti další údržby.

Vědci ve Výzkumném centru Josefa Ressela využívají zařízení, do kterého se vejde až dva metry dlouhý kus masivu. „Díky aplikaci v plynné fázi je proces levnější, jelikož spotřebujeme menší množství modifikační látky. U větších kusů využíváme tlak okolo 9 barů k zajištění hlubšího průniku látky do struktury,“ upřesnil Dömény s tím, že dřevo se tak upraví v celém průřezu.

Odolnost materiálu potvrdily testy v klimatizačních komorách pod vlivem UV záření i deště. „Ukázalo se, že zatímco běžné dřevo ztrácí vlivem degradace velkou část své hmotnosti, to chemicky upravené houbám prakticky nepodléhá,“ uvedl vědec. Kromě laviček vědci zkoušeli modifikovat i břizu či balzu, která by jako udržitelny materiál mohla najít využití dokonce i v konstrukcích satelitů ve vesmíru.

Výsledkem projektu bude masivní venkovní sedací nábytek z materiálu upraveného v tuzemsku. Tato technologie, podpořená evropskými fondy, má v budoucnu ukázat, že pro kvalitní městský mobiliář není nutné dovážet dřevo přes oceán. Radnice by tak mohly získat odolné lavičky, které jsou trvanlivé a zároveň šetrné k okolní krajině.



Po Brně budou kukačky rozvážet dětem při svozu odpadu popelářské pohádky

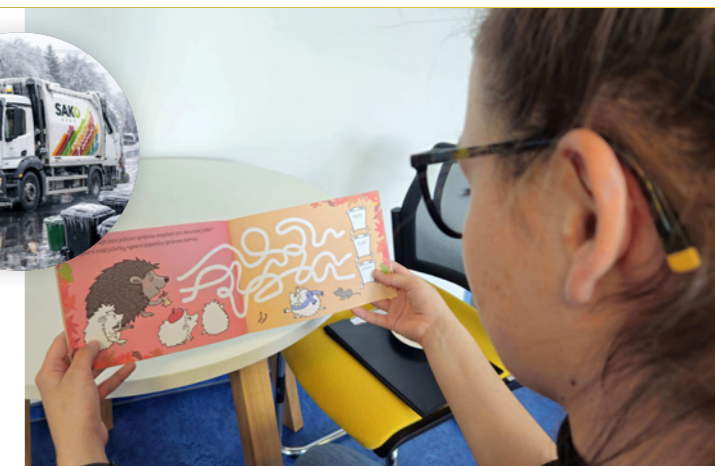
Vladimír Klepáč

Pro generace předškoláků jsou to neohrožení borci, kteří na stupátkách kukavozů krotí hory odpadků. Když přijíždějí, a to za každého počasí, mnohé děti odkládají drahé hračky, aby jim zamávaly. Brněnští popeláři se nyní rozhodli věrnost svých nejmenších „mávačů“ odměnit. Od jara budou v kabinách vozů vozit speciální dárek – vlastní popelářské pohádky a omalovánky, které vytvořili přímo pracovníci odpadářské společnosti SAKO Brno.

„Děti jsou naši nejvěrnější fandové. I když mají dnes k dispozici supermoderní technologie, jakmile zaslechnou náš vůz, všeho nechají a běží nám mávat ostošest,“ řekl Vytřídění s úsměvem mluvčí společnosti Michal Kačírek. Každý den vyrazí do ulic šedesát vozidel a posádky se často snaží děti potěšit alespoň drobnostmi. Když dojdou reklamní předměty jako rozvrhy či záložky, přijde na řadu třeba bonbon. Právě proto přišli sami pracovníci svozu s nápadem, že by bylo dobré mít pro své fanoušky něco vlastního a originálního.

Výsledkem jsou dvě brožurky, které pro popeláře připravila ilustrátorka Iveta Autratová. První knížka sází na klasické vyprávění, druhá je pak plná tematických omalovánek. Hlavním tématem je samozřejmě příroda a správné nakládání s odpadem. Rozdávání bude probíhat přímo v terénu během běžných směn. „Bude to o štěstí, zda se zrovna potkáme, ale věřím, že se dostane na většinu našich malých příznivců,“ uvedl předseda představenstva společnosti SAKO Brno Pavel Urubek s tím, že distribuce dáreků je pro posádky dobrovolnou záležitostí.

Cíl projektu je prostý; naučit děti hravou formou, proč je důležité odpad třídit. Protože si však nad knížkami budou s dětmi sedat i jejich rodiče, popeláři skrytě doufají, že si ekologické základy osvěží i starší generace. Z popelářského řemesla se tak stává nenásilná pedagogická mise, která začíná u jednoho upřímného zamávání zpoza plotu a končí u barevných kontejnerů, u nichž dnes díky dětem stojí i ti dříve narození mnohem častěji.





Amsterdamské letiště bojuje s odpady; zavedlo vratné kelímky

Zdenka Palkovičová



Amsterdamské letiště Schiphol je jedním z největších v Evropě a nyní vyhlásilo válku jednorázovým kelímkům. V rámci pilotního projektu v zóně Lounge 4 dostávají cestující kávu do vratných obalů. Za kelímek zaplatí zálohu jedno euro, kterou jim po vypití vrátí speciální automat přímo na platební kartu.



Právě papírové kelímky tvoří na amsterdamském terminálu osm procent odpadu. Jejich recyklace je kvůli plastové vrstvě uvnitř papíru téměř nemožná. Podobné systémy už fungují i na letištích v Mnichově či Frankfurtu, kde se snaží omezit horu nerecyklovatelného odpadu v turistických centrech.

Ačkoliv s vratnými obaly už před lety experimentoval i řetězec Starbucks na londýnském Gatwicku, na českých pobočkách se zákazníci se zákazníci této ekologické vychytávky zatím nedočkali. Tuzemská čísla přitom zůstávají alarmující. Podle společnosti EKO-KOM u nás lidé jen za rok 2022 spotřebovali 340 milionů jednorázových kelímků.

Jak je na tom letiště v Praze-Ruzyni s odpady?

Pražské Letiště Václava Havla ročně vyprodukuje přes tři tisíce tun odpadu. Ačkoliv se pyšní prestižními cenami za udržitelnost a ambiciózním plánem na uhlíkovou neutralitu do roku 2030, objem vyhozených plastů a papíru zůstává obrovský. Z celkového množství vyprodukovaných odpadků tvoří významnou část právě obaly od jídla a pití, které cestující odloží před bezpečnostní kontrolou nebo po přiletu.

I když se daří vytřídit a materiálově využít více než polovinu veškerého odpadu, zbytek stále končí v energetickém využití nebo na skládkách, což jen potvrzuje, že zavedení vratných systémů by i u nás mělo své opodstatnění.



Glamping mění maringotky i posedy v pětihvězdičkové rezidence

Zdenka Palkovičová



Termín glamping, který vznikl spojením anglických výrazů pro okouzující přepych a klasické kempování, se v posledních letech napevno usadil i v českých luzích a hájích. Už dávno nejde jen o přespávání pod provlhlou celtou. Tento fenomén nabízí lidem možnost usínat uprostřed hlubokých lesů, v srdci vinic nebo přímo nad vodní hladinou, aniž by museli slevit ze svých vysokých nároků na komfort. Návštěvník si tak může užít romantiku u táborového ohně, ale místo do nepohodlného spacáku se následně uloží do měkkých peřin v designovém interiéru, který se vyrovná luxusnímu hotelovému pokoji.

Paleta netradičních staveb, které dnes v krajině vyrůstají, je neuvěřitelně pestrá. Tradiční stany nahrazují stylové jurty, zrekonstruované maringotky, domy v korunách stromů nebo futuristické geodetické kopule. Výjimkou už nejsou ani moderně pojaté myslivecké posedy. Tyto objekty běžně disponují vlastní koupelnou, elektrinou, krbovými kamny a často i terasou s vlastním koupacím sudem či saunou. Provozovatelé navíc čím dál častěji kladou důraz na ekologii a soběstačnost, takže ubytování využívá solární energii nebo systémy pro šetrné hospodaření s vodou.



Pro investory se glamping stal v posledním období vyhledávaným artiklem, ačkoliv vstupní náklady nejsou zanedbatelné. Počáteční investice do pořízení jedné ubytovací jednotky se pohybují od stovek tisíc až po jednotky milionů korun. Nejdostupnější variantou zůstávají jurty a plátěné stany, jejichž cena se bez daně obvykle pohybuje v rozmezí 300 až 800 tisíc korun. Výslednou sumu však zásadně ovlivňuje lokalita a cena pozemku. Právě zasítované parcely s dobrou infrastrukturou v turisticky atraktivních oblastech patří k těm nejdražším položkám v rozpočtu.



Při plánování takového podnikání je však nutné pečlivě vážít nejen výši investice, ale především její návratnost. Ta je přímo úměrná atraktivitě okolí a schopnosti přilákat hosty i mimo hlavní letní sezónu. Klíčovou roli hrají také provozní náklady a kvalita nabízených služeb, které musí odpovídat vysoké ceně za nocleh. Odborníci se shodují, že než se člověk pustí do vlastního projektu, měl by si tento zážitek vyzkoušet na vlastní kůži jako host. Jen tak lze pochopit, proč jsou lidé ochotni platit za noc v lese částky srovnatelné s pobytem v centru evropských metropolí.



Kdo krade peníze z těch popelnic?



STAROSTO. MÁM ŘEŠENÍ NAŠEHO PROBLÉMU!



Píše se rok 2026. Starosta Jaroslav má problém. Sedí ve své kanceláři a marně se snaží přijít na to, kam mizí statisíce z obecního rozpočtu. Odpadové hospodářství, dříve nudná agenda, se stalo černou dírou. Legislativa tlačí na třídění, skládkovné roste a občané si stěžují na nepořádek. Pak ale do dveří vstoupil Karel, vedoucí technických služeb, s úsměvem, který věstil jedině: má řešení, které „vypátrá“ každou korunu.

Podle tabulek totiž obec vyprodukovala rekordní množství odpadu. Také u kontejnerů bylo pořád plno. Přitom místní podnikatelé se tvářili, že nic neprodukují, i když sběrný dvůr praskal ve švech. Co teď? Jak z téhle šlamastyky ven?

MY NEJSME!!! DETEKTIVOVÉ, JSME ÚŘEDNÍCI...



KDYŽ MÁ KAREL POD ČEPICÍ...



Karel jen položil na stůl tablet. „My už detektivy nepotřebujeme. Máme BC LOGII.“ A hned vysvětlil, že základem všeho je WinyX – komplexní ERP systém, který je mozkiem celého podniku. „Kdysi jsme se topili v papírech, dnes mám všechno v jednom systému,“ začal Karel. „Díky propojení s WinyX vidím faktury přímo v systému. Žádné hledání v šanonech,“ dodal Karel s tím, že teď už ho administrativní chaos nebudí ze spaní.



Hlídá každou smlouvu, fakturu a sklad. Už žádné zapomenuté platby.



Sleduje sklady, váhy, docházku a hlavně rentabilitu. „Hned vidím, jestli na dané trase vyděláváme, nebo proděláváme,“ poklepal Karel na displej.



Evidence na hřbitovech, osvětlení, el. podatelna... a díky integraci s CRM CORIPO vědí o každém obchodním případu dřív, než zákazník položí telefon.

COŽE? UŽ BUDE KONEC ANONYMNÍCH POPELNIC?



„A co ty černé skládky a podnikatelé, co nám sypou odpad do obecního?“ zeptal se starosta. Karel se jen usmál a ukázal na mapu v aplikaci eDispečer. „Tady vidíš naše vozy v reálném čase. A ty popelnice? Ty už s námi mluví.“ Díky řešení ResudiaX prošla obec kompletní digitální transformací v těchto bodech:

ČIPOVÁNÍ (RFID)

Každá nádoba má svůj rodný list. Digistazka E identifikuje, čím popelnice se právě sype.

PASPORTIZACE

Pomocí Digistazky P má obec přesný digitální obraz dle RÚIAN.

INTELEKTUÁLNÍ GEOLOKACE

Velkoobjemové kontejnery svážíme jen tehdy, když je to potřeba. Žádné vození vzduchu.



POZOR na past na sběrném dvoře...

Největší šok ale starostu čekal u modulu EVIDENCE na sběrném dvoře. Karel mu ukázal statistiku ze sběrného dvora. „Tady jsme odhalili největší úniky. Podnikatelé dříve ukládali odpad na jméno babiček z horního konce. Ted? Identifikace přes občanský průkaz. Systém v cloudu okamžitě nahlásí, že daný občan už limit vyčerpал nebo že jde o firmu.“

Výsledek? Množství odpadu na sběrném dvoře kleslo o neuvěřitelných 30 % během tří měsíců. Peníze, které dříve obec platila za cizí odpad, zůstaly v rozpočtu.

„Občané teď mají svůj MotivátorX,“ ukázal Karel portál pro domácnosti. Každý obyvatel vidí, kolik vyprodukoval odpadu a jak poctivě třídí. Starosta zase přes EvidentX sleduje statistiky celé obce a může spravedlivě nastavovat poplatky přes modul PoplatkyX. „Už žádné paušály, které nikoho nemotivují. Kdo třídí, ten šetří. Je to transparentní a lidé to berou,“ uzavřel Karel.

Když starosta Jaroslav viděl, jak se jeho obec mění, uvědomil si, že odpad není problém, ale zdroj. Karel mu na odchodu podal výtisk magazínu VYtříděno. „Tady čerpám inspiraci, Jaroslave. BC LOGIE není jen o kódu a čípech, je o změně myšlení.“



Chcete také mít „pod čepicí“ jako Karel? Nečekejte, až vás legislativa roku 2026 dožene. Spojte se s BC LOGIA a řiďte svůj byznys efektivně. Transformujeme data v čistou budoucnost.



Hlavní portál bclogia.cz



Pro města obce resudia.cz



Pro firmy odpadyprofirmy.cz



Inspirace a odpočinek vytrideno.cz

Namíchejte si s námi vlastní prací prostředek

Zdenka Palkovičová

Výroba domácího pracího prostředku není jen módním výstřelkem, ale cestou k udržitelnosti a úspoře rodinného rozpočtu. Domácí přípravek je nejen ekologickou a levnou alternativou ke komerčním produktům, ale dává vám také absolutní kontrolu nad složením – přesně víte, v čem perete své oblečení i lůžkoviny. Existuje několik osvědčených metod, jak si směs připravit. Klíčové je rozhodnout se mezi pracím gelem (tradičně nazývaným sliz), který je šetrnější k vláknům, nebo sypkým práškem, který se snáze skladuje.

Pamatujte na jedno zlaté pravidlo: pro barevné prádlo plně postačí základní směs mýdla a sody. Pokud však perete bílé prádlo nebo světlé povlečení, je nezbytné přidat perkarbonát sodný, který zajistí zářivou bělost bez použití agresivního chloru. Aby vaše prádlo krásně vonělo, přidejte 15 až 20 kapek kvalitního esenciálního oleje – mezi nejoblíbenější patří osvěžující citron nebo uklidňující levandule. Klasickou aviváž pak hravě nahradíte směsí vody a octa v poměru 1:1 s pár kapkami oleje; ocet prádlo změkčí a zároveň vyčistí pračku od zbytků vodního kamene.

1. Domácí prací gel (tzv. mýdlový sliz)

Tato varianta je velmi oblíbená pro svou nízkou cenu a vysokou účinnost při běžném znečištění.

CO BUDETE POTŘEBOVAT: 10 litrů vody, 250 g nastrohaného jádrového nebo Marseillského mýdla a 250 g krystalické sody na praní.

POSTUP: jako za časů našich prababiček mýdlo nejmenno nastrohejte. Rozpusťte ho v cca 2 litrech horké vody, poté přidejte sodu a důkladně míchejte, dokud se vše nespojí. Nakonec dolijte zbytek vody. Směs nechte minimálně 24 hodin odstát. Výsledkem bude hustý gel.

DÁVKOVÁNÍ: na jeden prací cyklus použijte přibližně 250 ml gelu přímo do bubny pračky.

2. Sypký prací prášek na barevné prádlo

Ideální volba pro ty, kteří preferují rychlou přípravu a snadné dávkování.

CO BUDETE POTŘEBOVAT: 1 kg prací sody a 100 g jemně nastrohaného jádrového mýdla (nebo mýdlových vloček).

POSTUP: obě složky v suchém stavu důkladně promíchejte.

Důležité je skladovat směs v uzavřené nádobě, aby soda ne navlhla a netvořila hrudky.

DÁVKOVÁNÍ: na jednu plnou pračku dávkujte 1 až 2 polévkové lžíce směsi.

3. Speciální prášek na bílé prádlo

Bílé prádlo vyžaduje extra péči, aby nezašedlo. Tato směs si poradí i s organickými skvrnami.

Co budete potřebovat: 400 g prací sody, 100 g mýdlových vloček a 200 g perkarbonátu sodného (přírodní bělicí složka).

Tip pro nízké teploty: pokud perete na méně než 60 °C, přidejte 10 g složky TAED (aktivátor), který zajistí, že perkarbonát začne bělit již při nízkých teplotách.

Postup: všechny suroviny smíchejte a uchovávejte v suchu.

Důležité pojmy pro domácí alchymisty:

PRACÍ SODA (UHLIČITAN SODNÝ):

Změkčuje vodu a účinně odmašťuje. Pozor, neplette si ji s jedlou sodou (hydrogenuhličitan sodný), která má slabší čisticí účinky.

MARSEILLSKÉ MÝDLO:

Tradiční rostlinné mýdlo, které tvoří základ pro praní a zajišťuje jemnost k pokožce.

PERKARBONÁT SODNÝ:

Ekologické bělidlo, které se při praní rozkládá na sodu a peroxid vodíku. Dezinfikuje a bělí, nejlépe funguje při vyšších teplotách.



Stovky tun baterií z e-cigaret končí v popelnicích, což ohrožuje třídící linky

Zdenka Palkovičová



Trh s jednorázovými elektronickými cigaretami zažil v posledních pěti letech nevídaný boom, který s sebou však přinesl i nečekanou hrozbu. S rostoucí popularitou těchto barevných trubiček dramaticky narůstá množství nebezpečného odpadu. V Česku se ročně spotřebují desítky milionů kusů, které v sobě ukrývají stovky tun baterií. Většina uživatelů je však po vykouření chybně hází do běžného koše. Tím riskují vznik požárů v popelářských vozech a zbytečně přicházejí o vzácné suroviny, které by se daly znovu využít. Kritickou situaci potvrdily i nedávné kontroly inspektorů životního prostředí a hasičů přímo v terénu.

Zatímco dříve kuřáci sázeli na znovupoužitelné systémy, dnes vítězí pohodlnost jednorázových zařízení. Ta jsou sice uživatelsky přívětivá, ale pro přírodu představují noční můru. „Každá jednorázová e-cigareta je komplexním elektrozařízením obsahujícím čipy, senzory a především nabitou baterii. Právě ta může být při nesprávné likvidaci velmi nebezpečná,“ uvedl ministr životního prostředí Igor Červený. Apeluje proto na lidi, aby využili sběrnou síť – zařízení lze vrátit v obchodě, odložit do červených kontejnerů na elektro nebo odevzdat ve sběrném dvoře.

Podle dat systému ECOBAT končí většina těchto výrobků v komunálním odpadu, protože si uživatelé neuvědomují, že v ruce drží funkční elektroniku. Recyklace je přitom technologicky náročná a nákladná. „Jednorázové cigarety v žádném případě nepatří do běžného koše ani do žlutého kontejneru na plasty. Při mechanickém poškození v popelářských vozech nebo na třídících linkách dochází ke vznícení baterií, což přímo ohrožuje pracovníky a může způsobit obrovské škody,“ řekl Jan Maršák, ředitel odboru cirkulární ekonomiky ministerstva.

Vážnost situace dokládají i kontroly České inspekce životního prostředí (ČIŽP) a hasičů. Inspektoři na skládkách stále častěji nacházejí poškozená zařízení, která fungují jako okamžitý zdroj požáru. „Naše zjištění potvrzují, že vyhazování elektroodpadu do běžných popelnic má přímý dopad na riziko vzniku ohně a komplikuje zásahy hasičů,“ vysvětluje Oldřich Jarolím z ČIŽP.

Bez důsledného třídění ze strany spotřebitelů podle něj nelze tato rizika účinně snížit.

Budoucnost jednorázových modelů je však nahnutá. Každý dovozce má sice už dnes zákonnou povinnost zajistit zpětný odběr, ale zásadní zlom přinese až nové nařízení Evropské unie.



Od 18. února 2027 budou muset mít e-cigarety snadno vyjímatelné a vyměnitelné baterie, jinak je nebude možné uvést na trh. Éra zařízení, která po pár dnech končí vcelku v koši, tak zřejmě definitivně skončí, což uleví nejen přírodě, ale i hasičům a třídícím odpadu, kteří dnes při každém výsypu popelnice riskují zdravím.

Brněnští vědci dávají plastům „rodný list“

Vladimír Klepáč



Plasty nás obklopují na každém kroku, ale jejich cesta ze žlutého kontejneru zpět do života bývá často slepou uličkou. I když se poctivě snažíme třídít, realita je neúprosná; v Evropě skončí téměř polovina polymerů v pecích spaloven a další třetina na skládkách. Problémem není nechť lidí, ale neschopnost strojů rozpoznat, co přesně jim pod senzory projíždí.

Na Fakultě chemické brněnského Vysokého učení technického však nyní dozrává řešení, které může tento začarovaný kruh rozetnout. Vědci zde vyvinuli systém neviditelného značení, díky němuž si plastový odpad sám „řekne“, čím je.

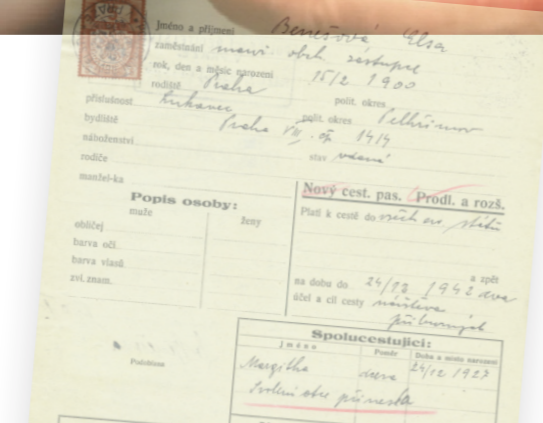
Zásadním kamenem úrazu současné recyklace je fakt, že vlastnosti plastů se s každým dalším zpracováním zhoršují. Materiál křehne a ztrácí pevnost. „Recyklační cyklus plastů je mnohem složitější, než si většina lidí uvědomuje. Je důležité vědět, kolikrát už byl plast recyklován a k čemu ho ještě můžeme použít,“ uvedl docent Petr Dzik z Laboratoře fotochemie. Dnešní optické senzory na třídících linkách mají navíc své limity – tmavé nebo černé plasty jsou pro ně prakticky neviditelné a směsné materiály představují pro recyklaci téměř neřešitelný rébus.

polymeru a správně ho zařadit,“ doplňuje Dzik s tím, že metoda je bezpečná a energeticky nenáročná. Výzkum má obrovský přesah i do světa módy, kde by mohl vnést řád do třídění textilu a prokazování jeho recyklovaného původu.

Projekt není jen teoretickým cvičením, ale díky partnerům má namířeno přímo do praxe. Brněnské třídící linky by bylo možné na tento systém připravit relativně jednoduše – doplněním o kamery a filtry. Budoucnost skutečné recyklace tak možná nezačíná u kontejneru na ulici, ale už na molekulární úrovni v brněnských laboratořích.



Brněnský recept je přitom až překvapivě elegantní. Do polymerů se přidávají fluorescenční značky, které jsou lidskému oku skryté, takže nekazí vzhled výrobku, ale stroje je pod infračerveným světlem přečtou s naprostou přesností. „Cílem našeho výzkumu je, aby plast sám nesl informaci o tom, čím je. Neviditelná značka umožní strojům rychle rozpoznat typ



Vyškov bojuje s nájezdy na kontejnery, které vykrádají vandalové

Vladimír Klepáč



Marný boj s vandaly, kteří si pletou sběrná místa s bezplatným supermarketem, svádí Vyškov. Terčem nájezdů se staly kontejnery na použitý textil a vysloužilou elektroniku. Scénář je pokaždé stejný; pachatelé je rozbijí, vyberou z nich vše použitelné a zbytek nechají rozházený v okolí. Výsledkem je spoušť. Situace už vygradovala natolik, že radnice musela vyčlenit dva pracovníky, jejichž jedinou náplní práce je každodenní úklid kolem odpadových hnízd.

„Někdo se zkrátka přizívuje na vyhozeném odpadu. Celou věc už intenzivně řeší městská policie a my aktuálně chystáme technická opatření, abychom dalším podobným případům zabránili,“ uvedl mluvčí vyškovské radnice Michal Kočí. Ve městě funguje zhruba patnáct lokalit pro odevzdání tříděného odpadu a vandalové už stihli poničit kontejnery na polovině z nich. Motivace zlodějů je přitom jasná – u textilu hledají kousky do jarního šatníku, u elektroodpadu je zase lákají funkční zařízení nebo součástky, které lze snadno zpeněžit.

Mezi obyvateli roste vlna kritiky. Lidé si na sociálních sítích stěžují na vandaly i nepořádek. „U základní školy se to považovalo snad čtrnáct dní, přitom u přechodu denně stojí strážníci a řídí dopravu,“ napsal například Milan Dvořák. Vybírání šatstva je přitom zbytečné, protože čisté oblečení lidem v nouzi nabízí místní charita. Přesto se pachatele, mezi nimiž jsou podle místních často lidé bez domova či drogově závislí, nedaří dopadnout přímo při činu.

Mluví se o instalaci kamer, radnice však naráží na rozporuplné reakce veřejnosti. Zatímco jedna část volá po přísném dohledu, druhá si stěžuje na ztrátu soukromí. Kontejnery přitom město zrušit nemůže, i kdyby chtělo. Od počátku roku 2025 totiž obcím vyplývá ze zákona povinnost tato sběrná místa provozovat ve snaze o vyšší míru recyklace.

Vyškovu tak nezbyvá než doufat, že technické úpravy zámků a častější hlídky udělají za „dobýváním“ kontejnerů tečku.



Brněnské třídící monstrum si lze prohlédnout virtuálně

Vladimír Klepáč



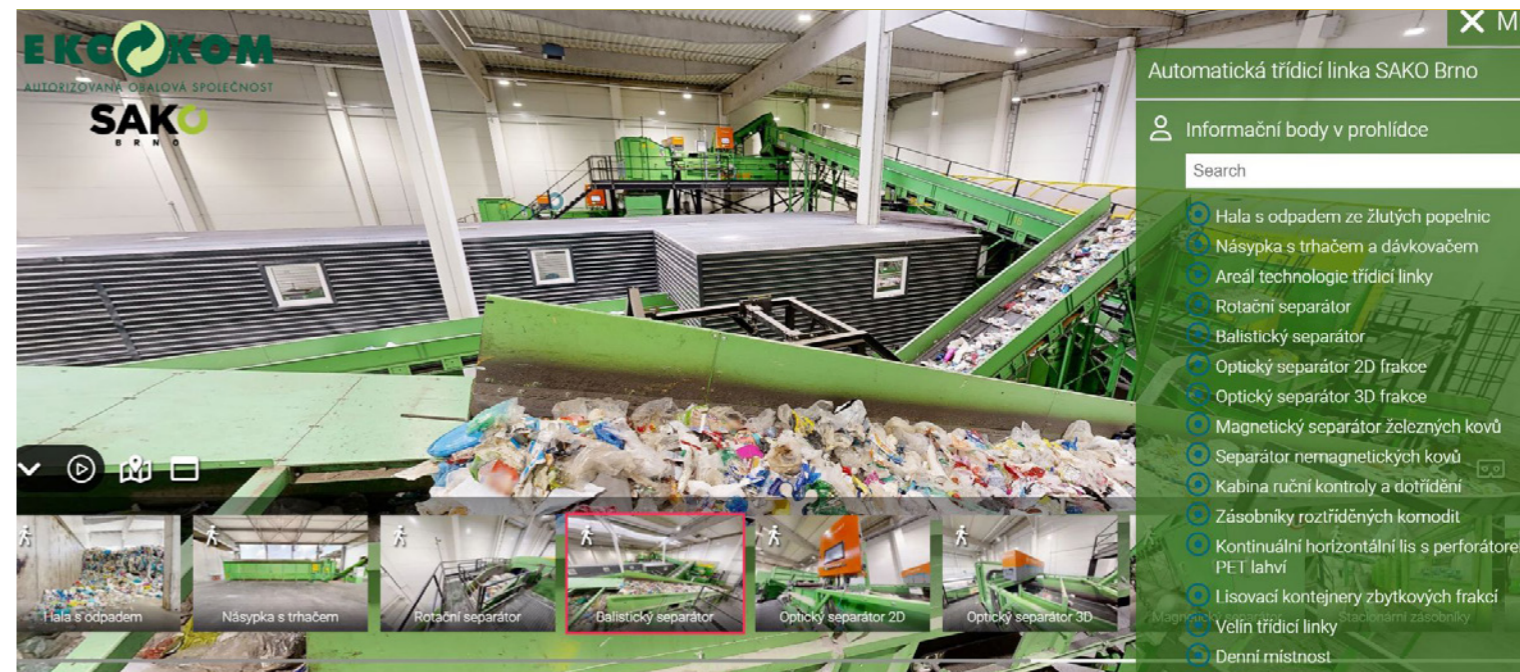
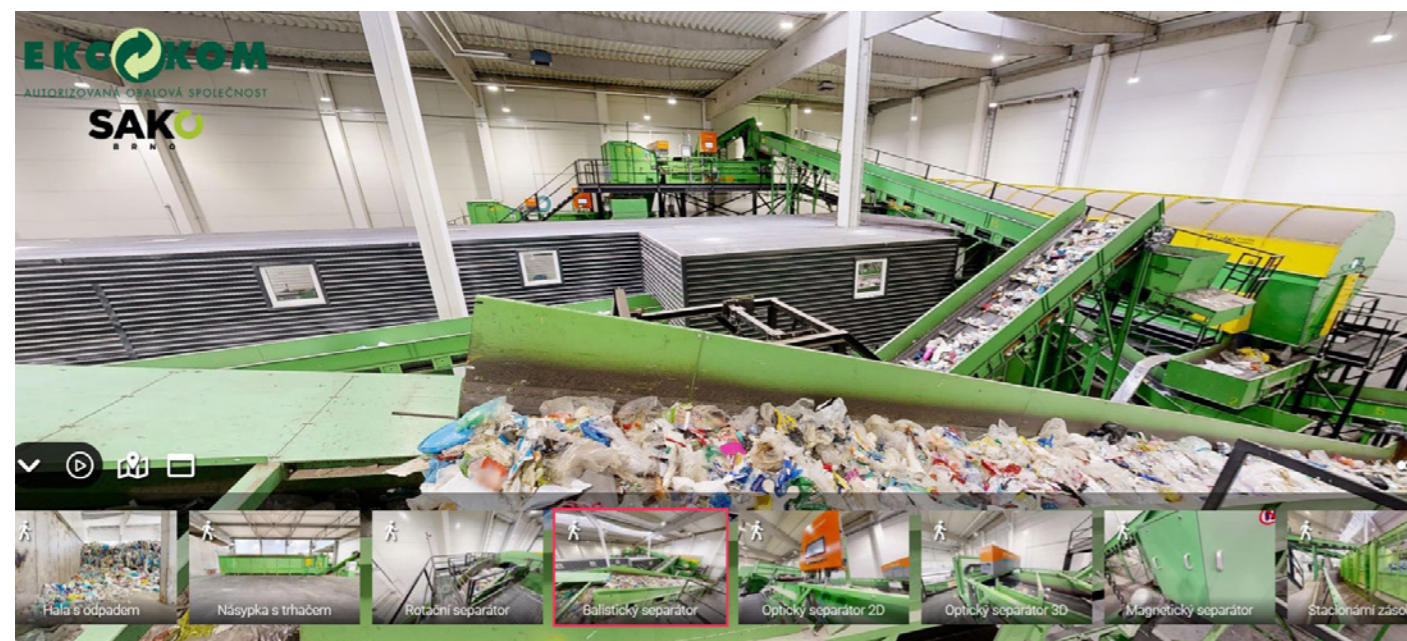
Vypadá to trochu jako scéna z akční počítačové střílečky, ve které se hlavní hrdina místo s nepřáteli probíjí horami plastů, plechovek a papíru. Řeč je o unikátní virtuální prohlídce první automatické třídící linky v ČR, kterou v moravské metropoli provozuje odpadářská společnost SAKO Brno. Technický unikát, jenž v ostrém provozu funguje od března 2023, představuje absolutní špičku v oboru a denně dokáže zpracovat neuvěřitelných 16 tisíc tun odpadu.

Ačkoliv byl zájem veřejnosti o prohlídku tohoto moderního „dravce“ obrovský, brány podniku zůstaly pro exkurze uzavřeny. Důvod je prostý a v průmyslovém provozu zcela zásadní – neoblomný bezpečnostní technik, který hlučný a potenciálně nebezpečný provoz pro návštěvníky zkrátka zatrhł.

V Brně si však s přísnými předpisy poradili po svém a technologický skvost přenesli do digitálního světa. „Linka je obří stroj napěchovaný senzory a zájem o ni je skutečně veliký. Když nám bezpečák exkurze zakázal, rozhodli jsme se vytvořit detailní virtuální prohlídku,“ vysvětlil Novinkám mluvčí podniku Michal Kačírek. Zájemci tak nyní mohou na internetových stránkách: vpo.virtualni-prohlidky.online/cs/tour/sako-brno sledovat cestu odpadu z pohodlí obývacího pokoje. Virtuální oko kamery provede diváka celým procesem od násypky přes rotační, balistické, optické až po magnetické separátory.

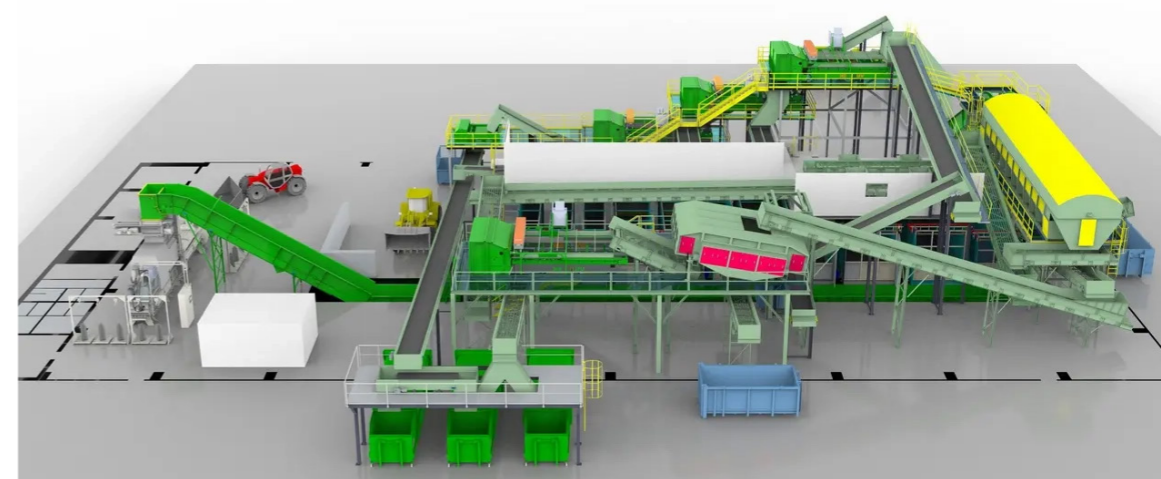
Celá cesta končí u výkonných lisů, které vyříděný materiál promění v úhledné balíky připravené k další recyklaci, přičemž nahlédnout lze i do samotného velína nebo místnosti pro ruční dotřídování.

VIRTUÁLNÍ PROHLÍDKU
SI MŮŽETE UŽÍT ZDE



Právě v efektivitě tkví největší síla brněnského stroje. Zatímco u ručního třídění se čistota vyseparovaného materiálu pohybuje často jen kolem pětácti procent, brněnský automat dosahuje ohromujících 95 procent. To je klíčový parametr pro následné zpracování surovin, protože strojem proteče jen naprosté minimum nevhodných příměsí. „Linka je prostě výkonnější, rychlejší a odvádí kvalitnější práci než tým těch nejzkušenějších třídíčů,“ potvrzuje Kačírek s tím, že lidská posádka dnes funguje spíše jako kontrola kvality na konci celého řetězce. Optické senzory dokážou rozpoznat odpad podle složení, tvaru i barvy a doslova jej z pásu „odštělují“ do příslušných sekcí, přičemž spolehlivě oddělí i čiré plasty od těch barevných.

Investice do tohoto moderního obra přišla Brno na 330 milionů korun, ale městu se začíná rychle vracet v podobě efektivnějšího odpadového hospodářství. Díky vysoké přesnosti strojů mohl být v metropoli zaveden takzvaný multikomoditní sběr, kdy lidé do společných žlutých kontejnerů vyhazují plasty, nápojové kartony i kovy. Linka si s tímto mixem hravě poradí. Momentálně běží provoz ve dvou osmihodinových směnách, ale v budoucnu se počítá s přechodem na třísměnný režim. V takovém případě bude brněnský třídící kolos schopen za čtyřicet hodin zpracovat až 22 tisíc tun odpadu, což z něj činí bezkonkurenčního lídra na českém trhu, který udává směr moderní recyklaci v jednadvacátém století.



Obce musí přidat v třídění bioodpadu, jinak nesplní zákonné limity

Zdenka Palkovičová



Třídění biologicky rozložitelného odpadu už není jen dobrou vůlí ekologických nadšenců, ale zákonnou nutností. Zatímco vloni měly obce povinnost zajistit sběr bioodpadu pouze během vegetačního období, před šesti lety se pravidla zpřísnila na celý kalendářní rok. Důvod je prostý: „černá popelnice“ se směsným odpadem musí podstoupit radikální dietu.



Přestože rostlinné zbytky z domácích kompostů nelze započítat do zákonných recyklačních cílů, loňská novela vyhlášky ministerstva životního prostředí obcím pomohla: do statistik lze nově zahrnout hmotnost rostlinných zbytků zpracovaných v komunitních kompostárnách.

Pro občany však zůstává nejdůležitější správná disciplína u hnědých popelnic. Mezi bioodpad sice patří zbytky ovoce, zeleniny, kávová sedlina, skořápky či zahradní odpad včetně zeminy, ale stále se v nich objevují věci, které tam nemají co pohledat. Typickým prohřeškem jsou zbytky masa, kosti nebo kůže, které patří do směsného odpadu, či jedlé oleje, pro které jsou vyhrazeny speciální nádoby. Tříděný bioodpad slouží k výrobě hnojiv a vrací živiny do půdy. To, co skončí na skládce, je naopak nevyužitý potenciál.

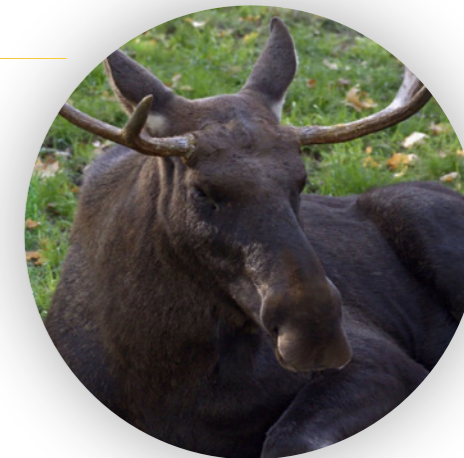
Bioodpad tvoří podstatnou část odpadu, který zbytečně končí na skládkách. Tlak na radnice se navíc bude v příštích letech stupňovat. Zatímco vloni musely obce vykázat 60 procent recyklovaných složek z komunálního odpadu, v roce 2030 se tato laťka zvedne o dalších pět procent. Je třeba omezit nerecyklovatelný odpad a vytěžit maximum z toho, co se recykluje.

Podle dotazníkového šetření systému EKO-KOM z roku 2024 se situace sice zlepšuje, ale rezervy jsou stále značné. Zajímavým trendem je sběr gastroodpadu, tedy zbytků z kuchyní, a to i živočišného původu. Tuto cestu zvolilo přes 400 obcí, které tyto odpady následně směřují do bioplynových stanic. Výrazně silnější pozici má v tuzemsku domácí kompostování. V necelých třech tisících obcích lidé využívají zhruba 60000 domácích kompostérů.



Los Emil je zpět: Po zimě se v plné síle prohání po Šumavě

Vladimír Klepáč



Populární los Emil, který v loňském roce svou dobrodružnou poutí z Polska přes Česko až k Vídni pobláznil tisíce fanoušků, se po zimní pauze vítězoslavně vrátil na scénu. Koncem března 2026 byl spatřen v dobré kondici přímo na Šumavě, kde se po zimě poprvé ukázal objektivům.

Aktuální záběry ho zachytily, jak v plné síle a s velkou energií běhá po rozkvetlých loukách. Ačkoliv nyní postrádá své charakteristické paroží, které shodil kolem Vánoc, podle odborníků viditelně zesílil a v levém uchu si stále nese svou typickou identifikační známku z Rakouska.

Pracovníci Národního parku Šumava neskrývají nadšení, protože se zdá, že se Emil v oblasti Lipna skutečně trvale usadil. Jeho přítomnost je klíčová zejména pro posílení genetické pestrosti zdejší malé a izolované losí populace. Přestože se z něj stala celebrita, která neváhá navštívit sjezdovky nebo se projít po kolejích, ochránci přírody i nadále apelují na veřejnost, aby zvíře zbytečně nepronásledovala. Emilův klid je teď prioritou, aby mohl v jihočeské přírodě v pořádku dočkat léta, kdy mu začne růst nové, ještě impozantnější paroží.



Lvice a puma přežívaly v nelegálním chovu, úřady je zabavily

Dvě dospělé lvice a samec pumy americké dopltili na nezodpovědnost soukromého chovatele z Rokycanska, který zvířata držel v nevyhovujících podmínkách bez zákonných povolení. Šelmy musely přežívat v prostorách, které neodpovídaly nárokům na zvláštní péči o takto nebezpečné druhy, což nakonec vedlo k jejich propadnutí do majetku státu.

Ministerstvo životního prostředí proto přistoupilo k okamžitému odebrání zvířat, která byla dosud odkázána na neodborný přístup v soukromém objektu, kde nebylo možné zajistit jejich přirozené potřeby ani bezpečnost.

„Transport a přesun do nového zázemí zvládly šelmy bez problémů, nyní je však čeká náročné adaptační období,“ uvedl ředitel zlínské zoo Roman Horský. Obě lvice si nyní musí ve vnitřních ubikacích postupně zvykat na nové prostředí i na přítomnost chovatelů, zatímco samec pumy se zotavuje v Táboře. Po období stresu v nelegálním chovu je pro všechna tři zvířata klíčový individuální přístup a veterinární dohled, který jim má pomoci vyrovnat se s následky předchozí izolace a nevhodného zacházení.

(niv) / Foto - MŽP

Problémem je likvidace malých elektrospotřebičů, často končí v běžných popelnicích



Roman Tvrzník
autor je předseda představenstva společnosti ELEKTROWIN a.s.

Množství sebraného elektroodpadu vždy úzce souvisí s tím, jak moc lidé aktuálně nakupují nové vybavení do svých domácností. V návaznosti na to se zbavují starých zařízení. Společnost Elektrowin od nich loni vybrala tento elektroodpad o celkové hmotnosti 73166 tun. Pro lepší představu to odpovídá hmotnosti zhruba šesti Žižkovských věží. Elektrowin je největším kolektivním systémem pro zpětný odběr elektrozařízení v republice. Celkem je jich pět a Elektrowin obhospodařuje přibližně polovinu celého trhu s elektroodpadem v ČR.

Celkový výsledek v roce 2025 ovlivnila především stagnace trhu, protože lidé méně kupovali velké spotřebiče, jako jsou pračky či lednice. Právě nákup nového kusu je pro sběr klíčový, protože prodejci mají povinnost zdarma odebrat starý stroj stejného druhu.

Statistiky v České republice navíc ovlivňuje fakt, že zde působí pět různých kolektivních systémů a je na rozhodnutí každého, komu odpad předá. Spotřebitelé navíc mohou stará zařízení odevzdávat i přímo zpracovatelům nebo do firem, které zpracovávají kovový odpad, což celková čísla dále tříští. Absolutní výši sběru určuje také zákonná kvóta, která ukládá povinnost sebrat 65 procent z objemu zboží uvedeného na trh v předchozích třech letech. Pro přesné mezinárodní srovnání jsou nejlepším zdrojem data Eurostatu, která se však kvůli náročnému zpracování zveřejňují s větším časovým odstupem.

Lidé jsou o možnostech odevzdání velkých spotřebičů a televizí informováni velmi dobře, a to díky fungující síti sběrných dvorů, prodejců nebo spolupráci s dobrovolnými hasiči v menších obcích. Hlavním slabým místem systému však zůstávají malé přístroje. Ty kvůli svým kompaktním rozměrům často končí v běžných popelnicích na směsný odpad, protože lidé mají tendenci řešit ekologickou likvidaci hlavně u věcí, které se jim nikam jinam nevejdou. Další výzvou pro budoucnost zůstává také důslednější vynucování platné legislativy ze strany kontrolních orgánů.

Pokud jde o plnění evropských kvót, celostátní čísla v ČR za rok 2024 budou oficiálně známa až po 30. červnu 2026, kdy má ministerstvo životního prostředí povinnost tato data zveřejnit. Pro představu o výkonnosti lze ale uvést, že samotná společnost Elektrowin za rok 2024 splnila kvóty na 77,28 %. Při nastavování pravidel se Česko inspirovalo především v zemích jako Belgie, Nizozemsko, Rakousko či Švýcarsko. Za klíč k dalšímu zlepšení celého procesu odborníci považují zejména správné nastavení míry sběru a přísnější kontrolní činnost ze strany státu.



Parta nadšenců u Babídolského rybníka zachraňují žabky, pod koly by našly smrt

Šárka Fialová



Jaro je období, kdy se tisíce žab vydávají na tradiční cestu do rybníků, řek a potoků. Přezimovaly v porostu a potřebují zpět do vody, aby přivedly na svět další žabí generaci. Na mnoha místech jim cestu kříží rušné silnice, na nichž mohou nalézt smrt pod koly projíždějících aut. U Babídolského rybníka na severu Brna jim nově pomáhají dobrovolníci.

Rybník leží u mimořádně rušné křižovatky mezi Brnem-Jehnicemi, Lelekovicemi a Vranovem u Brna. Záchraná akce s neoficiálním názvem „Dej přednost lásce!“ vznikla díky osobní iniciativě Ladislava Stehlíka z Jehnic. S přáteli vytvořil u silnice zátarasy, které ropuchy obecné a skokany zelené nepustí na cestu. A jakmile migrace vypukla, dobrovolnické týmy vyrazily do terénu jako „nindžovské“ žabí hlídky. Všechny žabí poutníky u zábran vybírali do kbelíků a přenesli až za silnici, kde již měli k rybníku bezpečnou cestu.

„Akci mě napadlo uspořádat loni, když jsem jel po silnici a viděl to velké množství přejetých žab,“ řekl magazínu Vytříděno pan Stehlík. Protože mu osud žabek nebyl lhostejný, kontaktoval správu Chráněné krajinné oblasti Moravský kras v Blansku s žádostí o pomoc. Zoolog Antonín Krása jej pozval na seminář o ochraně obojživelníků, kde se dozvěděl, jak má postupovat a poskytl mu další cenné rady a doporučení poté, co si místo osobně prohlédl.

Důležité je, že se panu Stehlíkovi podařilo pro záchranu žab nadchnout i další „jehničáky“ a dokonce i mladé dobrovolníky z celého okolí Brna. Na stavbu bariér u cesty nakoupili speciální fólii z Hradce Králové, kolíky vyrobili na pile v Lipůvce a zábrany byly na světě...



„Jsem moc rád, že v Jehnicích s tímto pomáhá spolek Jehnice na pohodu, což jsou právě dobrovolníci, kteří pořádají různé akce pro občany, mají zájem a starají se o naše okolí. Moc jim za to i všem dalším dobrovolníkům děkuji a držte nám palce, ať nám vše vyjde. Je to první ročník, ale my věříme, že je to jen začátek. Každý život se totiž počítá,“ dodal Ladislav.

My bychom rádi dodali, že po sečtení všech žabích týmů, bylo přeneseno a tedy zachráněno 1 081 žab. Průměrná teplota, při které se žabky přenášely byla 6,5 °C a žabí hlídky celkem přenášely žáby přes 50 hodin (a to nepočítáme zátarasy).

Další akcí, na kterou se teď v Jehnicích chystají je psí den pro všechny pejsky i majitele bez omezení, věku, rasy či pohlaví. Věříme, že vzhledem k zápalu, se kterým zachraňovali žabky, bude mít i tato akce úspěch...

ZAUJAL VÁS PŘÍBĚH ŽABEK
A CHCETE VĚDĚT VÍC
O AKCÍCH JNP? ZDE ...



V Brně straší ještě zbytek německého odpadu, ČR musí dokázat jeho původ



Vladimír Klepáč

Velkého úspěchu dosáhla Česká republika v boji s černými skládkami s odpadem, který byl do Jiříkova na Bruntálsku a Brna-Horních Heršpic před lety dovezen potají a nelegálně, aby tam skončil na černých skládkách. Šlo doslova o hory drceného sklolaminátu ze starých letadel a větrných elektráren.

Do ČR jej přivezla německá firma Roth International.



Německo si již převzalo a ze země odvezlo k ekologické likvidaci 617 tun nelegálního materiálu, a to jak z Jiříkova, kde je vše již uklizeno, tak i z Horních Heršpic. Tam ale část odpadu zůstává. ČR totiž musí Německu dokázat, že je i tento odpad je od Roth International.

V Heršpicích byl nadrcený laminát složený v Kaštanové ulici hned na třech místech. Dosud nákladáky z této lokality vyvezly do Německa 317 tun odpadu. Koncem loňského roku to bylo 35 a pak letos v únoru dalších 282 tun materiálu. Nyní práce stojí a na místě zůstává několik desítek tun drti, ke kterým se německá strana zatím příliš nehlásí. ČR musí německým partnerům nezvratně prokázat, že i tento zbytek odpadu je německý, přestože Německo se k němu nehlásí.

„Nelegální přeshraniční přeprava odpadů je závažná trestná činnost, jejíž rozkrývání je náročné. O to více si ceníme dosavadní shody s německou stranou, díky níž se už více než 600 tun odpadu z Jiříkova a Horních Heršpic vrátilo zpět do Bavorska,“ uvedl k problému vrchní ředitel sekce technické ochrany Ministerstva životního prostředí Jaromír Wasserbauer. Přesné množství

zbývajících odpadu zatím nelze jednoznačně určit a inspektoři z České inspekce životního prostředí musí k němu získat potřebnou dokumentaci a hlavně důkazy.

Veškeré náklady na transport a následnou likvidaci odpadu plně hradí německá strana. V souvislosti s touto kauzou policie aktuálně stíhá pět lidí a dvě firmy. Vyšetřování, které vedou kriminalisté z Jihomoravského kraje ve spolupráci s kolegy z Moravskoslezského kraje, se týká podezření z trestného činu neoprávněného nakládání s odpady. Podle dosavadních zjištění tito aktéři organizovali navážení stovek tun drcených plastů a pod záminkou jejich legálního využití, tedy budoucí recyklace, ačkoliv šlo o fakticky nevyužitelný odpad. Zatímco v Česku běží trestní stíhání konkrétních osob odpovědných za příjem a uložení materiálu, na německé straně probíhá souběžné prověřování společnosti Roth International, která musí na základě mezistátních dohod hradit milionové náklady na odvoz a likvidaci těchto nelegálních skládek.

Kuriozita v Podyjí: Ochránáři vybagrovali z vřesoviště 115 tun socialistických podrážek

Vladimír Klepáč

Byla to éra, kdy se s ekologií nikdo příliš nepáral. Svě o tom vědí strážci Národního parku Podyjí na Znojemsku, kteří v uplynulých dnech dokončili likvidaci obří černé skládky na Havranickém vřesovišti. Pod vrstvou zeminy a náletových dřevin tam desítky let odpočíval nečekaný „poklad“ v podobě tun nevyužitých gumových podrážek a průmyslového odpadu.

Od roku 1989, kdy skládka pravděpodobně vznikla, ji příroda téměř dokonale pohltila. O její existenci neměl nikdo ani tušení, dokud do terénu nevyrazili pracovníci s pilami a křovinořezy, aby vyčistili plochu od invazních akátů a janovců.

Nález, který ochranáři objevili na rozhraní starého sadu a vřesoviště, vyrazil dech i zkušeným odborníkům. Odpad byl rozprostřen na ploše zhruba 1500 metrů čtverečních a v haldách se kromě tisíců kusů obuvi nacházelo také sklo a další neidentifikovatelný dílenský materiál. S největší pravděpodobností jde o dědictví někdejšího státního podniku Gala, který byl známým výrobcem sportovních potřeb, míčů a brašen. Místo aby tehdejší podnikatelský gigant odpad řádně zlikvidoval, jednoduše jej vyvezl do tehdy přísně střeženého hraničního pásma, kde jej na dlouhých šestatřicet let skryla bujná vegetace a nánosy hlíny.

K vyčištění lokality musela správa parku povolát těžkou techniku. Celkem bylo z vřesoviště vyvezeno neuvěřitelných 115 tun materiálu. Podle Petra Lazárka ze správy národního parku se odvozem těchto starých hříchů uzavřela víceletá etapa obnovy pozemků na Havranickém vřesovišti. Tím ale práce nekončí. Ve spolupráci s brněnským Pozemkovým spolkem Hády nyní probíhá osetí vyčištěné plochy speciální směsí místních trav a bylin, aby se narušený terén co nejdříve vrátil do své původní, přirozené podoby a splynul s okolní stepní krajinou.

Případ z Havraníků však není v Podyjí ojedinělý. Správci parku aktuálně vědí o dalších devíti podobných skládkách, které v lesích a roklích přežívají ještě z dob socialismu.

Postupně se je snaží likvidovat, což je ovšem logisticky i finančně náročné. Příkladem může být dřívější sanace lokality u Devíti mlýnů, odkud muselo odjet šedesát plně naložených nákladáků.

Je to hořký paradox: zatímco totalitní režim a jeho drátěné zátarasu uchránily kaňon Dyje před masivním turismem, titíž soudruzi neváhali unikátní přírodu využívat jako skryté úložiště průmyslového šrotu.



Zálohování jako test české povahy



Petr Hladík
(autor je poslanec KDU-ČSL, bývalý ministr životního prostředí)

Když jsem byl malý, běžně se vracely plastové lahve nebo skleněné lahve od vína. Nebylo to ekologické gesto, byl to obyčejný selský rozum. Láhev měla hodnotu. Dnes vracíme pивní lahve, ale vodu si koupíme v plastu, vypijeme, zmáčkneme a s pocitem občanské odpovědnosti vhodíme do žlutého kontejneru. A tím to končí. Nebo si to aspoň myslíme.



Jenže ono to tak úplně nekončí. Každá pátá PET lahev se podle dat Ministerstva životního prostředí do třídění vůbec nedostane. U plechovek je to ještě horší. A tak se nám po republice potulují petky jako turisté bez mapy – příkop, park, les, někdy i řeka. Všude je vítáno a otevřeno.

Když jsem zvedl téma zálohování PET lahví a plechovek, slyšel jsem: „To chcete rozbít český systém třídění, který je nejlepší na světě?“ Ne, nechci. Český systém třídění je opravdu dobrý. Dobrý sice je, ale k recyklaci se materiál nedostává

v dostatečném množství. Výrobci PET lahví pak musí recyklát nakupovat draze v zahraničí. Máme před sebou evropský cíl 90% návratnosti nápojových obalů. A ten se stávajícím systémem také nedáme. Proto je potřeba systém přehodnotit a upravit.

Záloha je přitom naprosto jednoduchý princip. Přidáte pár korun k ceně nápoje a dostanete je zpět, když obal vrátíte. Žádné kázání, žádná ekologická poezie. Jen malá ekonomická pravda: věci s hodnotou nekončí v křoví.

Někdo říká, že je to zbytečná komplikace. Já si naopak myslím, že je to komplikace jen pro ty, kdo mají rádi jednoduchá vysvětlení. Zálohový systém totiž není o plastu. Je o tom, že z lahve může vzniknout zase lahev. Ne mikina. Ne koberček. Zase lahev. To je cirkularita v praxi. A tenhle systém pomáhá českému průmyslu.

Jenže přišla politická stopka. Projekt se zastavil. Nesmyslných a nepodložených argumentů bylo víc než plechovek po hudebním festivalu. Někdo tvrdil, že to zdraží nápoje. Nezdrazí, záloha se vrací a nápojové firmy zálohování vítají a předem avizovaly, že cena nápoje nebude dotčena zavedením zálohování. Někdo poukazoval na to, že to zatíží obchody. To také není pravda, již dnes většina velkých řetězců vrací obaly v zahraničí bez jakýchkoliv komplikací. Zálohuje se totiž už v 18 zemích Evropské unie.

Zálohování PET lahví



Vratné skleněné lahve



Co tedy tato stopka znamená? Je to definitivní konec? Ne, není. Zálohování se smetlo pod stůl kvůli politice, ale reálně se mu nevyhneme, protože jinak budeme čelit vysokým sankcím. Současná vláda tak má zhruba rok, aby schválila zálohování, které bude výhodné pro české prostředí. Pokud tak neučiní, budeme se řídit evropským zákonem, který nebude zohledňovat specifika českého systému. Ze všech nejvíc na to pak doplatí české obce.

Zálohování je vlastně takový test české povahy. Já chtěl jít cestou odpovědnou, která zajistí konkurenceschopnost českých firem a obcím dokáže kompenzovat jejich ztráty. Ale pak je tu přístup mlčení, nicnedělání a čekání. A co bude následovat? Nadávání na zlou Evropu a bruselský diktát.

Přitom stačilo k celé věci přistoupit konstruktivně, ale to se ne všem v krátkodobém horizontu hodilo. Ale takhle se politika dělat nedá. Politika není jedno volební období, ale odpovědnost za dlouhodobé směřování.

Kvůli krátkodobým zájmům se nám tak plechovky a lahve vají v přírodě a peníze mnoha českých firem nadále míří do zahraničí.



Boskovický re-use dává druhou šanci starým hrnkům i lidem z ulice

Vladimír Klepáč

Zatímco výlohy zavedených obchodů v centru Boskovic v posledních týdnech spíše osiřely, protože lidé se hrnou do velkých nákupních center, v nedávno zřízeném re-use středisku s názvem Prostředník bývá plno. Tým dobrovolníků tam vrací do života věci, které měly skončit na smetišti, a výtěžek obratem proměňuje v pomoc pro lidi bez domova. V regálech se tu vedle historických dřevěných hraček či gramodesek vyjmají i kuriozity jako vyřezávaný Krysař.

„Někdy staré misky a vázy musíme drhnout natřikrát, abychom je očistili od špíny. Výsledek ale vždy stojí za to. Mnoha věcem jsme již našli nové majitele a jejich příběh díky tomu pokračuje,“ řekla Vytříděno vedoucí centra a boskovická radní Vladěna Koudelková.

Prostředník však není jen obyčejným vetešnictvím. Zadní část obchůdku skrývá koupelnu a regály s čistým ošacením, které každé pondělí slouží zhruba dvacítce místních bezdomovců. Ti tam dostanou nejen kávu, ale i servis sociálních pracovníků, kteří jim pomáhají s úřady či lékařskou péčí. Mýdlo a čistá košile dělají zázraky – s upraveným člověkem totiž úředníci i doktoři jednájí úplně jinak. Za krátkou dobu existence už má centrum na kontě i úspěchy: schizofrenikovi z ulice zajistilo léčbu a dalšímu bezdomovci pomohlo najít nouzové ubytování.

Většina nabízeného zboží pochází z městského sběrného dvora, kde lidé odkládají nepotřebné předměty do speciální budky. Dobrovolníci je pak proberou, vyčistí a vystaví.

Do budoucna se tam plánují i řemeslné dílničky, kde se zájemci naučí staré věci opravovat. Své mistry čalouníky sem hodlá posílat i renomovaná boskovická firma LD Seating,

kteřá patří k evropské špičce ve výrobě židlí a má pobočku i v Londýně. Regály v obchůdku jsou navíc chytře vymyšlené tak, aby se daly během chvíle přeskládat na pracovní stoly pro zmíněné workshopy.

Boskovický tým se netají tím, že velkým vzorem mu bylo špičkové re-use centrum v Ostravě, které jim do začátku poskytlo cenné rady i první zboží. Dnes už ale Prostředník žije vlastním životem a štedrostí místních. V mnoha větších městech ale re-use centra stále chybí.

re↔use



Vytříděno je pro Vás online k dispozici, pohodlně, každý den



Už třetím rokem vám přinášíme náš magazín Vytříděno. Za jeho vznikem stojí tým nadšených lidí, kteří pro vás hledají zajímavosti, novinky, připravují rozhovory a starají se o to, abyste měli co číst – a hlavně aby vás to bavilo. Od roku 2025 nás najdete i online na Vytříděno.cz, takže k nám můžete zajít kdykoliv, kdy vás něco zaujme. Ještě jste nás nestihli objevit? Tak pojďme vám o nás říct pár slov...

Vytříděno je lifestylový internetový portál, který vás vtáhne do světa odpadů jinak, než jste zvyklí!

Odpad nemusí být špinavé slovo. Právě naopak – na našem novém lifestylovém portálu vám ukážeme, jak může být třídění, recyklace a udržitelný styl života inspirativní, praktický a dokonce zábavný.

NACHYSTALI JSME PRO VÁS:

- ~ fascinující příběhy z celého světa, kde odpad dává lidem práci i smysl,
- ~ nejnovější technologické vychytávky v oblasti recyklace,
- ~ tipy, jak žít chytře, udržitelně a bez zbytečného odpadu,
- ~ rozhovory, nápady, návody a trochu nadhledu.

Magazín je pro každého, koho zajímá budoucnost – a chce být její součástí. Nový portál už je tu. Čistý, chytrý, jiný.

Chcete u nás inzerovat?





Služby pro města a obce slaví již 35 let v hotelu Zámek Valeč

Třídenní program je sestaven jako poděkování za dlouholetou spolupráci a také prostorem pro nové vize. Ve středu kongres začne příjemně přednáškou Cesty za dobrodružstvím a Moravským večerem. Ve čtvrtek čeká účastníky hlavní kongresový den zakončený slavnostním galavečerem. V pátek se s účastníky kongresu rozloučí při vyhlídkové plavbě po Dalešické přehradě.

Hola, hola, zahrádka po psím pisoáru zoufale volá...



Šárka Fialová
specialistka na psí čurání :-)



JE TADY
PRO
PSÍ
ČURÁNÍ

Máte doma psího kluka, který na zahradě řádí jako utržený ze řetězu? Občurá každou květinu, strom i okrasný keř? Nebo vás trápí krásná předzahrádka, kterou si za venčící místo vybrali cizí psi? Dobrá zpráva je, že to jde řešit. Je čas vrátit vaši zahradě její původní podobu. Stačí dát hafanům vlastní místo na čurání – psí pisoár.

Je totiž těžké (a vlastně i nefér) vyčítat psovi jeho přirozený teritoriální pud. Potřebuje si své území označit a to každý den znovu a znovu. Psí pisoár je jednoduché a chytré řešení: nabídnete psovi místo, které ho bude lákat víc než vaše keře.

Pes si splní svou potřebu i pud značkování – a vy budete mít konečně klid a upravenou zahradu. Při správném umístění navíc ochráníte nejen rostliny, ale i další místa, kde je psí „podpis“ opravdu nežádoucí.

Jakmile pisoár umístíte a pejsek ho poprvé použije, malé množství moči zůstane uvnitř v nádržce. A právě to funguje jako přirozené lákadlo – pes se k němu bude rád vracet každý den.

JAK PŘESNĚ PSÍ PISOÁR FUNGUJE?

Princip je jednoduchý. Jakmile pisoár umístíte na zahradu, většina psů má tendenci tuhle novou „zajímavost“ hned označit. Pisoár je uvnitř dutý a zachytává malé množství moči, které vytváří pachovou stopu. Ta psa přirozeně přitahuje k dalšímu použití. A nezapomeňte – pochvala od páníčka je vždycky ta nejlepší motivace...

KAM PISOÁR UMÍSTIT?

Některým psům stačí dát pisoár třeba do rohu zahrady – sami si ho začlení do svého „okruhu“ a budou spokojeni. Jiní potřebují trochu pomoci, aby přestali značkovat stará místa. V takovém případě můžete použít odpuzovače, které naruší původní pachové stopy a pomohou psa nasměrovat tam, kde ho chcete mít.



JAK JE SLOŽITÉ PSÍ PISOÁR NAINSTALOVAT?

Směšně jednoduché, díky kovovému trnu ho stačí zatlačit do vybraného místa v trávniku. A je to. Pak přijde na řadu to nejdůležitější – vytvořit správnou pachovou stopu. Vezměte psa na vodítko, přiveďte ho k pisoáru a počkejte, až ho označí. Jakmile to udělá, pořádně ho pochvalte a klidně přidejte i pamlsky.

TIP NAVÍC:

Psí pisoár můžete vzít s sebou na procházku a po vyčurání ho o použité místo otřít. Pisoár s pachem pak přenesete na zahradu a pes si rychleji spojí, k čemu, že ten dřevěný kolík vlastně slouží :-)

ZAJÍMÁ VÁS PSÍ ČURÁNÍ
A CHCETE SE DOZVĚDĚT
VÍCE O PISOÁRECH ČI
PSECH? ZAVOLEJTE MI...



REKONSTRUKCE BITVY ZNOJMO-DOBŠICE

10.-11.7.

217. výročí / 2026
Bitva u Znojma

21,30 hod

10.

IN NOMINE

Pietní chvíle na hřbitově Louka
Pěvecké sdružení Vítězslava Nováka

července
2026

14,00 hod

11.

DOBŠICE 1809

Rekonstrukce Bitvy u Znojma
u řeky Dyje v Dobšicích

července
2026

DOBÝVÁNÍ DOBŠICKÝCH SKLÍPKŮ

Hudební produkce
v ulici Leska, ochutnávky vín

11.

července
2026

30


BClogia a.s.
software house
ANNIVERSARY

2 ARMÁDY * VOJÁCI * KONĚ * DĚLA * HISTORIE



Vytříděno s BC LOGIA, a. s.
MAGAZÍN O ODPADECH A TŘÍDĚNÍ, EKOLOGIE,
NOVINKY ZE SVĚTA ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ.
Četnost vydávání: 4x ročně (nepravidelná).

Vydavatel: BC LOGIA, a.s., se sídlem Baarovo nábřeží 749/38,
614 00 Brno, IČ: 64505410, DIČ: CZ64505410.
Vydáno 21. 4. 2026 v Brně.
Registrace: ISSN 2788-2535. MK ČR E 24439.

www.vytrideno.cz